

❖ **Kyselka Krondorfer (Korunní)**, plakát z 19. století. Roku 1876 byl objeven v malé vesnici Krondorf (Korunní) na Karlovarsku pramen výrazné chuti

Téma: Zlatý věk lázeňský

8 Století lázní
Lázně jako pozoruhodný fenomén 19. století, kde se nejen upevňuje zdraví, ale také to společensky tepe a umělci si podávají dveře s politiky a diplomaty

44 Orel mezi minerálkami
Přední evropský expert na produkci a prodej minerálních vod Heinrich Mattoni dokázal vybudovat silnou obchodní značku, která funguje dodnes

58 Wary: lázně Otce vlasti
Karlovy Vary se z komorního městečka staly největším salonem Evropy pod širým nebem

Válka a politika

20 Pán Opavy ve vádě s Falkenštejnem
Smrtné nepřátelství levobočného Přemyslovce Mikuláše se Závišem z Falkenštejna mělo kořeny ve sporech o Opavsko

28 Víc než básník
Francesco Petrarca vešel do dějin jako básník, byl však také důležitou politickou postavou

35 Nářek nad zkázou Drážďan
Slavná fotografie upomínající zničení „Florence na Labi“ spojeneckými bombardéry

36 Dýka mstitelova
Akademická mládež, která se sdružovala v buršensaftech, uvítala vraždu autora oblíbených divadelních her Augusta von Kotzebua. Proč?

54 Kardinál v kyrsu
Richelieu nebyl jen významný francouzský státník, ale pomohl Francii i k řadě vítězství v bitevním poli

68 Válka palic
Kdo podnítl velké povstání finských sedláků, které vešlo do dějin jako „válka palic“?

36
↗ **Mince s podobiznou pruského krále Fridricha Viléma III., který měl v nelibosti buršácké spolky**

Věda a umění

67 Galvani a žabí stehýnka

Pokusy přírodovědce Luigiho Galvaniho s živočišnou elektrinou

76 Karlova kamenná chloubka

Před 660 lety byl položen základní kámen Karlova mostu, který od konce 17. století zdobí na tři desítky soch a sousoší

« **Sv. Ivo, patron právníků, od Matyáše Bernarda Brauna, od roku 1711 Karlův most**

76

14

20

KVÍZ

Hry a hračky malých aristokratů

Tentokrát se náš kvíz vztahuje k článku na straně 72, který se zabývá dětstvím šlechticů. Hračky byly vždy nejcennějším majetkem dětí. Postavičky, zvířátka, náčiní, nádobí, zbroj a zbraně napodobovaly reálný svět. Z nalezených středověkých keramických figurek je patrné, že se vyráběly hromadně pomocí dřevěných forem. Původní individuální výroba přešla do řemeslnických dílen, až se nakonec rozvinula ve specializovaný a vysoce prosperující průmysl, který kopíroval vývoj společnosti a technického pokroku. Prostřednictvím hraček se děti učily poznávat svět dospělých a začleňovat se do něj.

Pokud to přímo nevíte, tipněte si, z kterého roku máme nejstarší písemný doklad o samostatném výrobci hraček! Třem soutěžícím, kteří odpovědí správně nebo budou odpovědi nejbližší, věnuje Národní památkový ústav volný vstup pro dvě osoby na státní zámek Hořovice, kde je hračkám šlechticů věnován prohlídkový okruh.

Správná odpověď na otázku v minulém čísle „Kdo a kde to je“ zní František Ferdinand d'Este a zámek Konopiště. Vstupenky z Národního památkového ústavu na tento objekt získávají: Jaroslav Zeman (Tábor), Petr Ťoupal (Opářany) a Lucie Marvanová (Jesenice).

Život v historii

14 Za kořistí a poznáním

Dobrodružná cesta arcivévody Františka Ferdinanda d'Este kolem světa vedla nejen po stopách exotické zvěře

24 Vábení lásky na jihočeském venkově

Jakou roli hrála intimita v životě našich předků v barokní době, přibližuje na případě panství knížat ze Schwarzenbergu historik Jaroslav Čechura

32 Ostrov květin

Dějiny ostrova Mainau na Bodamském jezeře jsou spjaty se švédskými vojáky i princem z rodu Bernadotte

48 Odras skutečnosti v Odysseově cestě

Jaké vysvětlení pro jevy či bytosti, s nimiž

František Ferdinand d'Este se skoleným slonem, Cejlon 1893

se na své cestě setkal bájný Odysseus, nabízejí vědci?

51 Až na konec světa

Pozoruhodné zážitky z cesty českého poselstva v čele se Lvem z Rožmitálu poutavě popsal Václav Šašek z Bírkova

62 Bankibázár 1734

Císařská kolonie v Bengálsku vznikla jako obchodní stanice Ostendské společnosti

64 Rituál lidové spravedlnosti

Výsměch a žert byl základním stavebním kamenem zvláštní tradice, jež obdržela zvukomalebný název šarivari

72 Malí dospělí

Děti z nejvyšších společenských kruhů měly paradoxně nejkratší dětství

« Součástí šarivari mohlo být podobně jako u karnevalu přestrojení, středověká iluminace

